

DE MOOIESTE DAGEN ZIJN HET ERGST

Anke Scheeren

*De mooiste dagen
zijn het ergst*

Nieuw Amsterdam *Uitgevers*

Eerste druk januari 2009
Tweede druk januari 2009
Derde druk maart 2009
Vierde druk maart 2009
Vijfde druk april 2009

© Anke Scheeren 2009
Alle rechten voorbehouden
Omslagontwerp Studio Ron van Roon
Foto omslag © Corbis/Lew Robertson
Foto auteur © Bob Bronshoff

NUR 301

ISBN 978 90 468 0471 1
www.nieuwamsterdam.nl

Mixed Sources

Productgroep uit goed beheerde bossen
en andere gecontroleerde bronnen.
www.fsc.org Cert no. CU-COC-803902
© 1996 Forest Stewardship Council

Win een boekenpakket!

www.nieuwamsterdam.nl/win

Inhoud

HEEN

Jij kunt toch vliegen?	11
Groei	17
Koppiekoppie	23
Dat was vroeger	30
A of b	36

TERUG

Tout droit	45
Bezig blijven	46
Waar is de vader?	53
Een hartje, een bliksemschicht of Braziliaans	59
Soms staat het beeld ook even stil	66
Harde brok	73
Binnenstebuiten	80
Mevrouw Novikova	88
Jij die jurk, ik die jas	94

HEEN II

Iedereen doet weleens rare dingen 105

Ook Gij, Curtis? 115

Als jij je ogen sluit, verdwijnt dan ook de wereld? 122

Te klein voor twee mensen 129

Qua uiterlijk, bedoel ik 138

TERUG II

Over de zinloosheid van het bestaan in

xxxx woorden 147

Droge herfst, droge winter 154

Er is een doorwaadbare plaats in mij.
Maar voorzichtig, maak geen rimpels,
laat het afval rusten in het kroos
en de vissen slapen,
wuif naar niemand aan de kant
en vraag de zon niet om iets glinsterends,
de wind niet om iets kabbelends,
en denk dat je het koud hebt.

Uit: 'Er is een doorwaadbare plaats in mij' – Toon Tellegen

Every day when I
Make my way to the tubby
I find a little fella who's
Cute and yellow and chubby
Rub-a-dub-a-dubby!
Rubber Duckie, you're so fine
And I'm lucky that you're mine
Rubber duckie, I'm awfully fond of you

Uit: 'Rubber duckie' – Ernie

HEEN

Jij kunt toch vliegen?

We moeten ons ontspannen door denkbeeldige stenen met denkbeeldige touwen aan ons lichaam te binden. Het voelt alsof we twee keer zo zwaar zijn, zegt hij. We liggen zij aan zij in een gymzaaltje, met ons gezicht naar het plafond. Terwijl de docent zelfexpressie langs onze hoofden en voeten loopt, vertelt hij ons hoe wij ons moeten voelen. We moeten van hem diep in- en uitademen. Daarna moeten we heel hard ‘tet-tet-tet’ zeggen en heel zacht ‘tut-tut-tut’. Ik beweeg mijn mond alsof ik iets zeg. Ik denk aan slachtvee. Ik denk aan eindeloze rijen dode mensen met elastiekjes om hun tenen waaraan een identificatiekaartje bungelt. Ik wiebel met mijn tenen. Ik voel geen elastiekje, dus ik ben niet dood. Als de docent mij in het voorbijgaan aankijkt, lach ik een idiote lach: twee rijen tanden helemaal bloot. Hij buigt zich over me heen. Nog voordat hij kan vragen wat er aan de hand is, zeg ik: ‘Het is alleen maar lucht.’

De docent heeft bruin haar tot op zijn schouders en draagt een roze blouse. Ik voel zijn adem op mijn gezicht. Hij weet dat ik zijn adem op mijn gezicht voel. Hij knijpt zijn ogen een beetje dicht alsof hij mijn oprechtheid probeert te peilen. Dan zegt hij: ‘Als jij niet gewoon mee kunt doen, gooi ik je eruit.’ Hij glimlacht terwijl hij nog dieper over me heen zakt. Ineens voel ik me twee keer zo zwaar.

Friedrich Kekulé droomde van een slang die in zijn eigen staart beet. Toen hij ontwaakte, kwam hij op het vernieuwende idee dat benzeenmoleculen de vorm hadden van een ring. Ik droom nooit van slangen die in hun eigen staart bijten. Ik ontwaak zonder vernieuwende ideeën. Als iemand mij vraagt hoe het gaat, zeg ik: ‘Zijn gangetje.’

Ik hoor een piepje. Al drie dagen lang hoor ik elke dertig seconden een piepje. De batterijen van het brandalarm op de gang dreigen op te raken. Het brandalarm is voor ons allemaal, dus voelt niemand zich geroepen de batterijen te vervangen. We wachten tot het piepje uitsterft en misschien, als we het niet vergeten, worden er dan nieuwe batterijen in gestopt. Het contact met mijn vier huisgenoten – mag je die term gebruiken als je in een sporthal woont? – blijft beperkt tot geklets in de gezamenlijke keuken. We zijn geen vrienden van elkaar en dat is goed zo.

Ik maak mijn vinger nat met mijn tong en duw, terwijl ik mijn ogen op het dakraam richt, mijn hand onder de stof van mijn slipje. Grijselucht, aan de randen kleven verrotte bladeren. Ik denk aan Michel, zijn hand die samen met mijn hand verdwijnt. Hij zegt dat hij zin in mij heeft en drukt zijn onderlichaam tegen het mijne. Ik denk aan Tim van Buuren die tijdens de aftiteling van *E.T.* zijn broek openknoopte en mij trots zijn harde lul liet zien.

‘Wil je hem aanraken?’ had Tim gevraagd op dezelfde toon waarop hij mij eerder die dag een kopje thee had aangeboden.

‘Nee, dank je.’

De volgende dag op school deden we allebei alsof er niets was gebeurd. In de pauze speelde hij een gevoelig liedje op zijn gitaar.

Ik sluit mijn ogen en laat Michel met me vrijen op manieren zoals wij nooit vrijen. Achter mijn oogleden ontstaan gekleurde wolken. Oranje wolken gaan over in rode, rode in groene. Ik voer het tempo van mijn vinger op. De wolken wisselen steeds sneller van kleur.

‘Wie heeft dat gezegd? Wie? Ik niet!’ Susanne schreeuwt in de kamer naast me. ‘Je was er toch zelf bij? Was je er niet zelf bij? Nou dan!’

Het lijkt alsof ze in haar eentje ruziemaakt. De stem van haar vriend is zacht en dringt nauwelijks door de muur heen.

‘Doe nou niet alsof ik gek ben!’

Susannes vader heeft een winkel met vliegengordijnen, daar schaamt ze zich voor. Susanne heeft denk ik veel om zich voor te schamen.

Susanne slaapt in kleedkamer 4, ik in 3. Onze kamers zijn elkaars spiegelbeeld. Op kniehoogte zie je nog overal gaten in de muren die herinneren aan de houten bankjes die er vroeger zaten vastgeschroefd. De deuren naar de gymzaal zijn dichtgespijkerd. Het koepelvormige dakraam zegt me of het dag is of nacht. Het raam kan niet open.

‘Makkelijk hoor!’

De deur van kleedkamer 4 knalt dicht. Iemand stapt snel door de gang. Susannes vriend draagt schoenen met dikke zolen. Dat hoor je.

Mijn vinger ligt stil in mijn kruis. Ik haal mijn hand weg. Ergens aan de rand van mijn schedel drijven de gekleurde wolken weg. Ze worden kleiner en grijzer tot ze er niet meer zijn. Je moet je burens niet horen ruziemaken als je in bed ligt. Dat rotzooit maar wat met je eigen gevoel, je eigen gedachten, alsof je binnenwereld soms een publiek gebouw is

waar iedereen met zijn vieze schoenen doorheen mag banjeren. Ik sla met mijn vuisten op het matras. De klap klinkt dof en biedt geen troost. Ik zou iets tegen de muur kunnen stukgooien. Die rode vaas misschien. Nee, dat zou raar zijn, ineens een vaas tegen de muur gooien terwijl ik met niemand ruziemaak, behalve dan met Susanne, maar dat weet zij niet.

De telefoon gaat, het geluid komt van de bank. Ik sla het dekbed van me af en struikel in mijn onderbroek naar de bank. Als ik mijn mobiel grijp, zie ik een onbekend nummer op de display staan.

‘Hallo?’

‘Miss Furnoet?’

‘Fernhout.’

‘Hello, this is Antoine Désin from the Centre Médical Toulouse. I need to talk to you about your mother...’

Ik laat me op de bank zakken, duw mijn nagels in de zitting en zeg met een schorre stem: ‘Okay.’

Tijdens een telefoongesprek heb ik de neiging om willekeurige woorden uit het gesprek op een papiertje te krabben. Een hardnekkige gewoonte. Na het gesprek met dokter Désin lees ik de volgende woorden op een lege envelop: *mother, high, condition, hours.*

Ik moet Sasja bellen. Ik moet me douchen, aankleden en de reis regelen. Ik moet kleren in een koffer stoppen (ik heb geen koffer). Ik moet doelgericht denken, efficiënt handelen, en daar moet ik nu mee beginnen. Nu dus. Nu! Nu! Nu!

Ik hoor een piepje. Ik bevries, als een klein dier gevangen in het licht van een auto. Sasja belt en zegt dat hij de trein pakt.

‘Ik ook,’ zeg ik.

‘Jij kunt toch vliegen?’

Natuurlijk kan ik vliegen, denk ik. Ik heb het eerder gedaan. Geen probleem. Maar wat moet ik doen als ik daar ben? Zij ligt in een witte kamer – ze hebben daar alleen maar witte kamers – en boven haar bed hangt zo’n prikbord met beterschapkaarten. Die met het zonnebloemenveld, die is van mij. Ik, de dochter, moet dan plaatsnemen op de stoel naast het bed en ik moet wachten. Dus ik wacht. Ik wacht urenlang terwijl het in en uit lopend personeel mij toeknipt op een manier alsof het weet wat ik denk, maar het kan onmogelijk weten wat ik denk. En niets, volstrekt niets durf ik tegen haar te zeggen, omdat alles alleen nog zou klinken naar alles wat niet gezegd wordt...

‘Ik wil niet alleen in dat vliegtuig zitten.’

‘Rare.’

‘Ja.’

‘Dus nu pakken we allebei de trein?’

‘Ja. Als je het niet erg vindt tenminste.’

‘Je moet het zelf weten.’

‘Dan pak ik de trein.’

Zeven piepjes later sta ik onder de douche. Ik beweeg opnieuw mijn hand tussen mijn benen. Dat is niet opwindend. Het is eerder een technische aangelegenheid waar de natheid, de hardheid en de richting van mijn vingers goed op elkaar moeten worden afgestemd. De doucheruimte is groot genoeg om acht mensen tegelijk te laten douchen. Er hangen zeven douchekoppen ongebruikt aan de muur. Wanneer ik het gewenste resultaat bijna heb bereikt, druk ik mijn voorhoofd tegen de tegels en sluit mijn ogen. Ik denk aan niets in het bijzonder. Er is alleen het water dat via mij naar beneden spettert. Verder niets.

Op de internetsite staat dat ik altijd kan bellen voor vragen. Ik krijg Winnie aan de telefoon. Winnies stem doet denken aan lauwwarme melk met een vel eroverheen, maar ik moet vriendelijk zijn tegen Winnie: ik heb veel vragen.

‘Waarom zeggen we “pingpongbal” en nooit “tafeltennisbal”?’

‘Pardon?’

‘Gelooft u dat de ziel 21 gram weegt?’

‘Hebt u vragen over onze treinreizen?’

‘Waarom staat er `PRESS DEL TO ENTER SETUP` op mijn scherm als ik mijn computer opstart?’

‘Ik geloof niet...’

‘Als u zou moeten kiezen, zou u dan liever doof zijn of blind? Liever een arm verliezen of een been? Waarom brengt een klavertjevier geluk, maar is een elfde vinger eng? Is één persoon genoeg om voor te leven? Of twee misschien?’

‘...’ Ik zwijg.

‘Hallo, is daar iemand?’

Reserveren is verplicht, zegt Winnie gedicteerd. Zomaar instappen gaat niet.

‘Maar dit is niet zomaar, dit is een noodgeval. Voor een noodgeval kan ik toch niet reserveren?’

Nee, daar heb ik wel een punt, zegt ze.

‘Waarom gaan jullie niet met het vliegtuig als er zo’n haast bij is?’

Ik leg de situatie uit.

‘Vlieg angst? Allebei?’ Ze gelooft me niet, natuurlijk gelooft ze me niet.

‘Het zal wel iets genetisch zijn...’